

Lest siden sist

- Uansett om far eller mor mener dette er en del av ukelønnen, så mener vi likevel at skal man tjene penger på utført arbeid, så bør man ha kontrakt.

Ungdomsrådgiver i LO Buskerud Eivind Knudsen maner til kamp mot det brutale familielivet i et intervju med NRK.

Men «virkeligheten» er regissert av programvaren som driver den digitale opplevelsen, den. Illusjonen disse produktene skaper er lumske, for alle den virtuelle fiksjonen kan gi oss kan den gamle, litt grå, virkeligheten havne i skyggen.

Aftenpostens anmelder Kjetil Røed er bekymret over adspredelsen mobilspillet Pokémon Go kan påføre folk.

Det vil ta litt tid, men den vil komme tilbake til sin gamle storhet etter at jeg har gitt meg.

Friidrettsstjernen Usain Bolt spør ifølge NTB at friidretten vil overleve selv om han legger opp.

I november bør amerikanerne velge Hillary Clinton som president. Hun er ingen feilfri kandidat, men hun er erfaren og rasjonell.

Aftenposten gir på lederplass nyttig og begrunnet råd til stemmeberettigede i USA om hvordan de bør bruke stemmen sin til høsten.

Donald Trumps taler, i den grad de kan oppfattes som taler og ikke enkeltord og slagord («Making America great again»), er så dårlige at det knapt er til å tro.

Trygve Hegnar analyserer Trumps taler i Finansavisen

De som truer våre verdier, om de er fascister, kommunister, jihadister eller hjemmelagde demagoger, vil alltid mislykkes til slutt.

President Barack Obama på demokratenes landsmøte natt til fredag.

Truls Wickholm (Ap) løper fortsatt rundt naken uten Høyres klær.

Civita-filosof Lars Gauden-Kolbeinstveit demonstrerer billedskapende prosa i debattinnlegg i DN.

KRAGERØ: Kranglefanter klarte ikke å oppføre seg, ble bortvist.

Kragerø Blad/Vestmar

Produsere først og fordele siden

En politikk som gjør noen rike først kan gjøre mange fattige for alltid.

Deng Xiaoping var Kinas faktiske leder fra 1978 til han døde i 1997. Han kjempet for økonomisk liberalisering under slagord som «det spiller ingen rolle om katten er svart eller hvit bare den fanger mus», og «for at vi alle skal bli rike, må noen bli rike først». Begge slagordene høres uskyl-dige ut, men de er ikke ideologi-fri folkelig fornuft - slik mange tror.

Økonomisk vekst (fange mus) er selvsagt ikke et mål, men et virkemiddel til et bedre liv for mange. Derfor er det minst like viktig hvordan fruktene av veksten fordeles - og spesielt er det viktig i hvilken grad vesten også går til de som er verst stilt i utgangspunktet. Å la noen bli rike først kan være en politikk for spesifikke interesser, der det er lett å gjennomskue hvem som skal bli rike først - ja ikke bare først, men hvem som for alltid skal ha en økonomisk og sosialt privilegert stilling i samfunnet og som derfor aldri kommer til å omfordele til de dårligst stilte så lenge det ikke tjener egne klasseinteresser. De utvalgte var ikke tilfeldig valgte. De som tjente aller mest på måten den økonomiske liberaliseringen i Kina ble gjennomført på, var selvsagt godt plasserte menn i kommunistpartiet, insiderne. De ble meget rike - raskt.

I kommunistpartiet er derfor Deng betraktet som en stor leder og teoretiker. Men han var også kritikere som den tidligere fengslede Bao Tong. Til New York Times ifjor uttrykte han hvordan Deng brukte makten som Mao hadde vunnet for kommunistpartiet, til å få Kina inn på en ny «Deng Xiaoping vei - mot korrupsjonens avgrunn». Det er selvsagt ikke vanskelig å forstå at de som virkelig tjener på denne «korrupsjonen» ikke er de første til å kjempe for egalitære velferdsstatsreformer som kan redusere privilegiene deres.

Bao var rådgiver til tidligere statsminister og generalsekretær Zhao Ziyang som etter å ha støttet Tiananmen-demonstran-tene havnet i husarrest fra 1989 til han døde i 2005. Både Zhao og Bao fremstår i dag som tilhengerne av både demokrati og økonomisk liberalisering i Kina.

Nå er høy vekst og stor ulikhet en oppskrift for store klasseskiller, noe som kommer til å prege

Deng Xiaoping var Kinas faktiske leder fra 1978 til han døde i 1997. De som tjente aller mest på måten den økonomiske liberaliseringen i Kina ble gjennomført på, var godt plasserte menn i kommunistpartiet, insiderne. I kommunistpartiet er derfor Deng betraktet som en stor leder og teoretiker. Foto: Mark Avery/AP

Med egne ord Kalle Moene

Argumentet synes å være at vi må først ha utvikling, så omfordeling og sosialpolitikk

Kina som supermakt i lang tid. Liberaliseringen ved å la noen bli rike først, er også av interesse fordi den i ren form viser noe som er mer generelt og aktuelt - for mange utviklingsland.

Vi hører stadig om hvor viktig det å produsere først, før vi kan fordele - en variant av Dengs slagord. Argumentet synes å være at vi må først ha utvikling, så omfordeling og sosialpolitikk. Dette er en ide som - om den var rett - innebærer at vi bør utsette nødvendige tiltak for bedre helse og utdannelse til landet er blitt rikt nok. Dette er selvsagt ikke noe annet enn en absurd prioritet til privat forbruk til de få.

Problemet med en politikk for å produsere først og fordele siden, er at den for det første kan frarøve folk store utviklingsgevinster. Friske og godt ernærte arbeidere er bedre produsenter. Folk uten sosialforsikring er sårbare. Fattigdom kan fange folk i avmaktssfeller som de ikke kan komme ut av på egen hånd. Velferdsstatslignende tiltak kan derfor ha store produktivitetsgevinster. Velferdspolitikken kan også gi makt til den store majoriteten - de dårligst stilte. Den kan gjøre det vanskeligere å opprettholde dårlige jobber som betaler lav lønn og der arbeidskraften utnyttes ineffektivt - sett med samfunnets øyne - men på

en måte som gir høy profit.

Å produsere først og fordele siden, er for det andre basert på en falsk logikk. Å bli rik med en inntektsfordeling med økende forskjeller reduserer maktthaverens villighet å omfordele siden. Utviklingen skaper økonomiske og politiske interesser som opprettholder den ulike fordelingen gjennom makten som rikdommen gir. Stor ulikhet skaper mer ulikhet gjennom både økonomiske, sosiale og politiske kanaler - mekanismer som også kan være høyst aktuelle for rike land i Europa, inklusiv Norge.

Kalle Moene, professor ved Økonomisk institutt, Universitetet i Oslo

Mer debatt på side 20-22

Politi, kvinner og ledelse
Silje Bringsrud Fekjær

Spekter tåkelegger
Kristin Kornelia Utne og Petter Risøe

Innvandring og terror
Tore Wig

Er skattereformen allerede avleggs?
Ingebjørg Harto

Med egne ord

Kalle Moene

Victor D. Norman

Hege Skjeie

Erna Solberg

Jonas Gahr Støre

Debattansvarlig: Vidar Ivarsen Telefon: 22 00 10 59 Sentralbord: 22 00 10 00 Epost: debatt@dn.no Telefaks: 22 00 11 10

Hovedinnlegg/kronikk: Maks 4500 tegn inklusive mellomrom Underinnlegg/replikk: Maks 1500 tegn (ca. 250 ord) Legg ved portrettfoto.

Alt stoff som leveres til Dagens Næringsliv, må produseres i henhold til Vær varsom-plakaten. Dagens Næringsliv betinger seg retten til å lagre og utgi alt stoff i avisen i elektronisk form, også gjennom samarbeidspartnere. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte innsendte manuskripter. Debattinnlegg honoreres ikke.